

Unga och män är mest positiva till gravstensalternativet.

De flesta vill ha gravsten

Drygt var tredje – 37 procent – av de svarande i Novus Sverige-panel vill helst att en nära anhörig får en traditionell gravplats med gravsten. Män och unga vuxna är mest positiva till alternativet med gravsten.

NOVUS HAR PÅ uppdrag av Sveriges Stenindustriförbund genomfört en undersökning under perioden 16-22 april. Drygt 1000 personer har via Novus Sverige-panel fått svara på frågan: Vilken typ av begravning/grav vill du helst se till att en nära anhörig till dig får?

De fyra alternativen är traditionell gravplats med gravsten, minneslund, annan gravplats (askgravplats, askan strödd i naturen etc) och vet ej.

Utfallet är påfallande likt resultatet i

den Novusundersökning som förbundet lät genomföra för fyra år sedan, år 2022.

– Vi hade då levt med covid-pandemins ökade dödstal under några år och ville bland annat se om det hade påverkat vår syn på begravningsalternativ. Nu kan vi, med några års ytterligare perspektiv och en i praktiken obefintlig covid-debatt, se att inställningen i stort sett är oförändrad, säger Kai Marklin, ordförande i Sveriges Stenindustriförbund.

Merparten – 37 procent – har än en

gång svarat att de helst vill se en traditionell gravplats med gravsten.

Svarande av manligt kön har valt det alternativet i ännu större omfattning. 43 procent av dem vill se en gravsten.

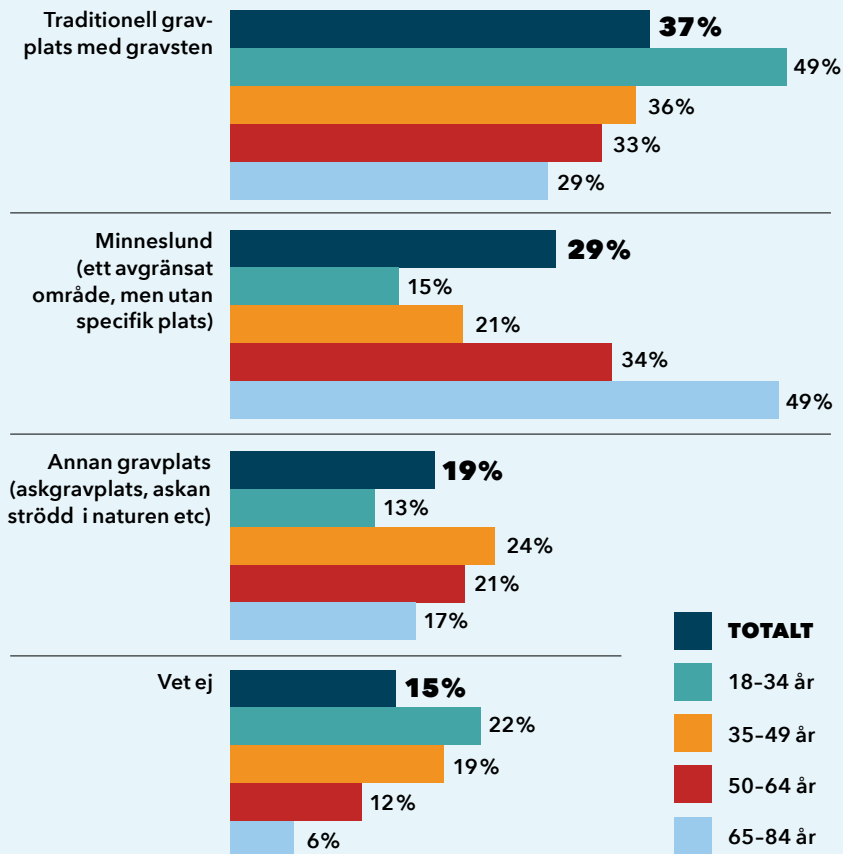
Samma procenttal gäller för svarande med hemmaboende barn i hushållet.

Skillnaden förstärks ytterligare när man bryter ut gruppen unga i åldern 18-34. Där har hälften – 49 procent – svarat traditionell gravsten.

När det gäller de andra alternativen fick minneslund 29 procent och andra alternativ, som askgravlund, 19 procent. En relativt stor andel – 15 procent – har angett svaret ”vet ej”.

– Mönstret är detsamma som i vår förra undersökning när vi ställer alternativen mot varandra. När vi är unga vill vi att

FRÅGA: Vilken typ av begravning/grav vill du helst se till att en nära anhörig till dig får?

VAD KOSTAR EN NY GRAVSTEN?

En sammanfattning av nuvarande marknadsläge visar att ny gravsten vanligtvis kostar mellan 10 000 och 25 000 kronor, men priset varierar kraftigt beroende på önskemål. De enklaste modellerna börjar på omkring 6 000-8 000 kronor, medan exklusiva eller specialdesignade stenar kan kosta över 100 000 kronor.

Prisexempel efter modell:

Liggande gravsten: Vanligtvis från 7 000 kronor och uppåt.

Stående gravsten: Oftast från 9 000 kronor och uppåt.

Återanvänd gravsten: En återbrukad gravsten kostar vanligtvis mindre än en nyttillverkad, men priset påverkas om du köper själva stenen själv eller ett färdigt paket från ett stenhuggeri där slipning, ny text, transport och montering ingår startar. Priserna för ett paket med en återbrukad sten startar ofta från cirka 13 000 kronor. Om man köper enbart stenen direkt från kyrkan tillkommer alltså kostnader för stenhuggarens arbete för omslipning och gravering.

KÄLLA: SVENSKA KYRKAN M FL.

en anhörig ska ha en gravsten men med stigande ålder och ju närmare livets slutskede desto fler väljer alternativet minneslund. Det är tydligast i gruppen kvinnor i åldern 65-84 år där drygt hälften – 51 procent – svarat minneslund.

Kai Marklin håller fast vi den analys som gjordes för fyra år sedan.

– För en ung människa som kanske ska sörja en anhörig över lång tid känns det sannolikt viktigt att med en särskild plats som en traditionell grav att gå till, medan det inte är lika angeläget för någon som befinner sig i livets slutskede.

Andra sociala faktorer som civilstånd och hushållsinkomst har också betydelse.

– Personer med en relativt låg hushållsinkomst har till exempel svarat annan gravplats, som askgrav eller spridas i naturen, i högre grad än genomsnittet. Kyrkogården förblir en spegelbild av sin tid, precis som den alltid varit, säger han. ■

För en återbrukad gravsten tillkommer kostnader för omslipning och gravering.

FOTO: LARS DAREBERG